Yeni Azərbaycan. - 2024. - 2 mart. - № 41. - S. 6.

BMT-nin dördüncü İqlim Dəyişikliyi Konfransı

COP4 harada keçirilib?

Günel Abbasova

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının dördüncü İqlim Dəyişikliyi Konfransı 1998-ci ilin noyabrında Argentinanın paytaxtı Buenos-Ayresdə keçirilib. Konfransda Kiotoda həll olunmamış qalan məsələlərin yekunlaşacağı gözlənilirdi. Ancaq bu məsələlər üzrə razılıq əldə etmək mürəkkəb olduğundan tərəflər Kioto Protokolunun həyata keçirilməsi mexanizmlərini işləyib hazırlamaq üçün 2 illik "Fəaliyyət Planı" qəbul etdilər. Konfransda Argentina və Qazaxıstan istixana qazı emissiyalarının azaldılması öhdəliyini üzərinə götürmək öhdəliyini ifadə etdilər. Argentina və Qazaxıstan Əlavə 1 siyahısında olmadığı halda bu addımı atan ilk ölkələr idi.

6 noyabr 1998-ci ildə 3-cü plenar iclasda tərəflər qərara gəldi ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasında qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər və Bioloji Müxtəliflik haqqında Konvensiya köməkçi orqanlar tərəfindən qəbul edilməlidir.

Habelə yardımçı orqanların sədrləri digər sədrlərlə məsləhətləşərək bu məsələlərin iki köməkçi orqan arasında bölüşdürülməsini müəyyən etməlidir.

Tərəflər Konfransı 1998-ci il noyabrın 11-də özünün 5-ci plenar iclasında Braziliya tərəfindən irəli sürülən təklifin elmi-metodoloji aspektlərini qeydə aldı.

9-cu sessiyada Braziliyanın son elmi mövzularda verdiyi məlumatlar, fəaliyyətlər və Braziliya tərəfindən təqdim edilən təkliflə bağlı təşkil ediləcək seminar haqqında sənəd və bu sənədin quruma verə biləcəyi potensial töhfə barədə təkliflər qəbul edildi.

Qarşıya qoyulan məqsədlər və nailiyyətlər

Bununla yanaşı, Braziliya nümayəndə heyəti təklifə dair metodoloji və elmi aspektləri başa düşmək üçün müvafiq təhlillər və məlumatlar vermək üçün onuncu iclasa dəvət edildi.

İclas maliyyə ilə bağlı təcrübələri haqqında təqdim etdikləri məlumat, maliyyə fəaliyyətlərinin uyğunluğu üzrə illik təhlilllər, Qlobal Ətraf Mühit Fondunun illik hesabatı, maliyyə mexanizminin fəaliyyət göstərən subyekti kimi fəaliyyətlər, müvafiq siyasət və məlumat sənədləri, monitorinq və qiymətləndirmə proqramının hesabatları, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Davamlı İnkişaf Komissiyasının hesabatları və müvafiq ikitərəfli və çoxtərəfli maliyyə institutları, digər hökumətlərarası və qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən verilən müvafiq məlumatlar əsasında aparılan müzakirələr üzərində quruldu.

İştirakçı dövlətlərin irəli sürdükləri məlumat və təkliflər maliyyə mexanizminin effektivliyi nəzərə alınmaqla bir sıra xüsusiyyətlərə uyğun şəkildə qiymətləndirildi.

Bu xüsusiyyətlər qərarların qəbulu proseslərinin şəffaflığı, fəaliyyətlər üçün vəsaitin adekvatlığı, proqnozlaşdırıla bilməsi və vaxtında ödənilməsi, inkişaf etməkdə olan tərəfaş ölkələrin sayı, layihə dövriyyəsinin operativliyi, səmərəliliyi, iqlim dəyişikliyi ilə əlaqəli prosedurlar, o cümlədən əməliyyat strategiyası, inkişaf etməkdə olan ölkələrə verilən resursların miqdarı, texniki yardım və investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsi, istifadə olunan maliyyə məbləği, maliyyələşdirilən layihələrin davamlılığına əsasən müəyyən edildi.